

Årsmelding 2019

for

Opplæringskontoret for offentlig sektor i Troms

KomOpp ble som ett av de første kommunale opplæringskontor for fagopplæring, stiftet 9.juni 1993, med oppstart 1.januar 1994. Initiativtakere var Kommunenes Sentralforbund (KS) i Troms og Fagopplæringskontoret i Troms.

Opplæringskontorets medlemsbedrifter er 22 av kommunene i Troms fylke, Troms fylkeskommune med de fylkeskommunale virksomhetene og Universitetssykehuset Nord-Norge HF.

I tillegg er følgende bedrifter medlemmer i KomOpp:

- NHL Heimly barnehage på Finnsnes
- BmShop i Sørreisa
- Skatt Nord
- Harstad kulturhus
- NAV Troms
- Mitra AS på Finnsnes
- Jørnsgate familiebarnehage i Harstad
- Bo og Bistand AS i Lenvik
- Berg Montessoriskole på Skaland
- Skånland vekst
- Montar AS i Målselv
- Statsbygg
- Norsk Polarinstitutt
- Lyngsalpan vekst AS
- Skjervøy ASVO
- Sysselmannen på Svalbard
- Straumsfjordnes skole
- Nordreisa Menighetsbarnehage as, Kirkebakken barnehage
- Fagerlia familiebarnehage i Harstad
- Øvergård Montessoriskole i Målselv

I 2019 søkte disse bedriftene om medlemskap og fikk det innvilget:

- Furuberget Fus aktivitetsbarnehage i Harstad
- Grønnebakkan barnehage i Harstad

Lærlinger og lærekandidater som søker og får læreplass gjennom KomOpp er i stor grad gitt en felles opplæring, - med lokale tilpassinger. Det er unikt på landsbasis at offentlig sektor står samlet på denne måten i et fylke.

KomOpp jobber aktivt for å fremme og styrke fagopplæringen, - både i våre medlemsbedrifter og i sammenhenger hvor rekruttering av fagarbeider og utviklingen innen yrkesfagene er et tema.

Opplæringskontorets styre

Styreleder: John Karlsen, Nordreisa
Styremedlem: Cissel Samuelsen, rådmann i Skjervøy
Styremedlem: Anne Kaja Knutsen, Fylkestinget
Styremedlem: Geir Karlsen, Delta
Styremedlem: Lill Ann Jordan, UNN HF

Renate Thomassen er Fylkesutdanningssjefen sin representant i styret.
Irlil S. Gulbrandsen er representant for de ansatte i styret.

Vara for John Karlsen:	Gunda Johansen, ordfører i Balsfjord
Vara for Anne Kaja Knutsen:	Arne Bergland, Fylkestingsmedlem
Vara for Cissel Samuelsen:	Hugo Thode Hansen, rådmann i Harstad
Vara for Geir Karlsen:	Berit Rustad, fagforbundet
Vara for Lill Ann Jordan:	Marit Wiklund, UNN HF

Styrets arbeid:

Det har vært avholdt 5 styremøter. Styreleder har i tillegg deltatt på flere formelle og uformelle møter som representant for KomOpp.

Valenbrygge på Finnsnes

Bemanning:

I 2019 har flere ansatte vært sykemeldt, og det har vært høyt arbeidspress i kontoret. Dette har vært krevende for organisasjon og de ansatte, som ønsker å levere god kvalitet på den jobben vi gjør i møte med alle våre samarbeidsparter. Fra 2020 er alle stillinger besatt og kontoret kan jobbe med teamutvikling, faglig oppdatering, for fortsatt levere gode tjenester til våre medlemmer.

Styret i KomOpp besluttet å utvide bemanningen i kontoret med to rådgivere på Finnsnes og en 50% i Nord-Troms. Hilde Thomassen fra 1.5 over i 40% stilling som nestleder. Opplæringskontoret hadde per. 31.12.2019 følgende bemanning:

Kontorsted Finnsnes (Valenbrygge):

- Daglig leder i 100 % stilling May-Tove Grytnes
- Rådgiver i 100% stilling: Line Mikkelsen (40% permisjon frem til 1.6.19)
- Rådgiver i 100 % stilling: Iiril S. Gulbrandsen (fra 13.08.19)
- Rådgiver i 100% stilling: Kristian Kristiansen (fra 14.8.19)
- Rådgiver i 40 % stilling: Tina Hanssen (avtale med Manpower)
- Administrasjonssekretær i 100 % stilling: Karina Iversen (fra 1.12.19)

Kontorsted Tromsø:

- Konsulent i 2-4 t/u Solfrid Kristoffersen Wiggen

Kontorsted Harstad

- Rådgiver i 100 % stilling: Anne Jenssen og Petter Kulseng sluttet 1.10.19
- Rådgiver i 100 % stilling: Charlotte Schjelderup (fra 14.10.19)
- Rådgiver i 100% stilling: Kurt Gulbrandsen (fra 1.1.20)

Kontorsted Skjervøy:

- Rådgiver i 100 % stilling: Hilde Kr. Thomassen (40% nestleder fra 1.5.19)
- Rådgiver i 50% stilling: Peder Amundsen via Manpower (fra 20.1.20)

Ved at KomOpp har fått økt bemanning og ny kompetanse inni kontoret er det planlagt et økt tilbud om kurs til veiledere og faglige leder. I tillegg er det fokus på veiledning av fremmedspråklige lærlinger.

Kristian og Charlotte med vinner av gavekort på utdanningsmesse.

Rekruttering

Kommunene i Troms har jevnt over vært særlig dyktige på å øke antallet læreplasser de tilbyr. De fleste kommunene nærmer seg 2 læreplasser per 1000 innbygger. Det er flere kommuner i Nord-Troms har gjort et betydelig lærlingløft og tar inn betydelig flere enn 2 per 1000 innbygger.

I tillegg har vi en økning i antall medlemsbedrifter som ønsker ta inn lære kandidater. Dette gir tilbud til ungdom som per i dag ikke har som målsetting å ta fagbrev.

KomOpp har gitt støtte på kroner 25 000 til lærebedrifter som tar inn lærekandidater, forutsatt at de var medlem i KomOpp i 2018. Det var avsatt kroner 250 000 til dette formålet i 2019.

Opplæringskontoret har det siste året hatt en liten nedgang i antall læreplasser, både for lærlinger og lærekandidater. Det er flere årsaker til dette, men mange kontrakter har hatt avbrudd i læretiden. I tillegg opplevde en del medlemsbedrifter at det ikke var søkere til deres læreplasser. Samt at det var svært få søkere til opplæring som lærekandidat. 31.12.19 hadde vi **280** lærlinger/lærekandidater i kontrakt.

Tabell som viser utviklingen fra 2007 i antall kontrakter pr 31.12:

Årstall	Antall kontrakter
2007	106
2008	127
2009	126
2010	143
2011	159
2012	141
2013	166
2014	161
2015	194
2016	242
2017	264
2018	292
2019	280

Opplæringskontoret prøver etter beste evne å bistå i utvelgelse av lærlinger og lærekandidater ved å;

- sortere og videresende søknader til medlemsbedriftene via Aspirant
- bistå ved intervju og tilsetting
- ha løpende muntlig og skriftlig kontakt med søkerne om de ønsker det

Jenny på utdanningsmesse ved Stangnes vgs

KomOpp har mange godkjenning i mange ulike fag. Dette gir mulighet til å drive opplæring i samarbeid med medlemsbedrifter og gi tilbud til mange ungdommer.

Lærefag	2019		2018	
	Lære-kontrakt	Opplærings-kontrakt	Lære-kontrakt	Opplærings-kontrakt
Ambulansefag	26	0	28	0
Barne- og ungdomsarbeiderfag	80	1	75	5
Aktivitørfag	1	0	1	0
IKT-servicefag	14	0	15	0
Institusjonskokkfag	8	1	5	5
Kontor- og administrasjonsfag	2	0	3	1
Helsearbeiderfag	119	1	118	0
Vaskerifag	0	1	0	2
Dataelektronikk	20	0	19	3
Logistikkfag	0	0	0	3
Byggdrifterfag	1	1	1	0
Industrimekanikerfag	0	0	0	1
Strikkefag	0	0	0	1
Produksjonsteknikkerfag	0	1	0	3
Fotografag	0	0	1	0
Bakerfag	0	3	2	2
Totalt løpende kontrakter per 31.12	271	9	266	26

Kontoret har vært på besøk på alle videregående skoler med aktuelle programområder utenfor Tromsø. Flere ungdomsskoler er besøkt i samarbeid med KARRI og som følge av direkte forespørsel fra rådgiver ved de ulike skolen. Høsten 2018 ble verdensmester i helsearbeiderfaget Jenny-Marlen F. Skogan engasjert til å besøke videregående skoler og ungdomsskoler i hele fylket som en del av kontorets rekrutteringsarbeid.

Jenny-Marlen på utdanningsmesse

Fagprøver og kompetanseprøver

Antall avlagte fagprøver	2019	2018
Meget godt bestått	23	23
Bestått	58	57
Ikke bestått på førstegangs prøve	7	7

Antall avlagte kompetanseprøver	2019	2018
Meget godt bestått	5	3
Bestått	8	7
Ikke bestått på førstegangs prøve	0	0
Annullert prøve etter klage	0	0

Fagprøveresultatene:

Det er en fin fordeling mellom de tre karakterene. Det er få lærlinger/lærekandidater som ikke består den praktiske prøven, dette fordi opplæringen gir god underveisvurdering og veiledning i faget helt frem til fagprøve/kompetanseprøve.

Fagbrevutdelinger i 2019:

- Nord-Troms vgs for vekslingslærlingene 2.kullet på skolen høsten 2019, og på Skjervøy hotell sammen med de andre nye fagarbeiderne.
- Rå vgs i samarbeid med opplæringskontoret Otek
- Senja vgs i samarbeid med opplæringskontorene på Finnsnes

Deltakerne gir positiv tilbakemelding på opplegget. Alle som mottar fagbrev eller kompetansebrev blir invitert til utdeling og kan ha med seg en ledsager gratis. På utdelingene har ordfører fra Sørreisa, Kvæfjord og Nordreisa holdt hilsningstaler og delte ut fagbrevene.

Bilde fra fagbrevutdeling på Rå vgs.

Heving/endring av lærekontrakter og opplæringskontrakter

Det er ulike årsaker til at kontrakter er hevet/endret. Følgende grunner er oppgitt:

	2019	2018
Brudd på arbeidslivets spilleregler	4	4
Endring av kontraktstype	2	3
Feilvalg	2	3
Flyttet	5	3
Personlige årsaker	9	5
Årsak ikke oppgitt	5	1
Overført til ny kontrakt	1	3
Stryk 1.gangsprøve ikke tatt ny (ennå)	0	0
Avsluttet uten prøve	0	0
Økonomi	0	1
Totalt	28	24

Bedriftene er blitt flinke til å varsle KomOpp om «problemer» tidlig slik at vi raskt kan sammen jobbe for løsninger. Vi ser en økning i antall kontrakter som heves på grunn av personlige årsaker, dette er ofte kompliserte og krevende saker for alle involverte parter. Oppfølgingstjenesten og PPT involveres dersom partene sammen finner det hensiktsmessig.

Oppfølging av lærling, lærekandidat og lærested.

Det har høsten 2019 vært gjennomført 2-dagers informasjonsmøter i tilknytning til oppstart av læretid for nye lærlinger i Nordreisa, Harstad, Finnsnes og Tromsø. Dette er et tilbud til alle nye lærlinger, lærekandidater, veiledere og faglige ledere. Formålet med møtene var opplæring i bruk av OlkWeb (elektronisk læringsplattform), samt informasjon om plikter, rettigheter, lover og forskrifter i tilknytning til opplæringen i bedrift.

Ambulansefaglæringer - kull 2020.

Kontoret har hatt møte med hver enkelt bedrift og lærlingene/lærekandidatene **minimum** to ganger siste året. I tillegg er det en del som har hatt et større behov for oppfølging hvor det har vært flere møter. Det er da ofte i samarbeid med PPT.

KomOpp har gitt tilbud til faglige ledere og veiledere om endags veilederkurs i helsearbeiderfaget etter ønske fra våre medlemmer.

Lærebøker

Høsten 2019 tok vi i bruk vi lærebøker fra digitalplattform for helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget. Det gir lærlinger/lærekandidater i de to fagene ett godt digitalt tilbud på faglitteratur innen sitt fag til en pris per år er 200,-.

I ambulansefag begynner læreverket som finnes på markedet å bli utdatert samt at ambulansestasjonene har læreverket til utlån, derfor har vi i 2019 gitt restopplaget av lærebøker i dette faget til stasjoner som hadde slitte lærebøker.

Praksiskandidatordninga

På henvendelse fra medlemskommunene og fra enkeltpersoner har kontoret kommet med informasjon om praksiskandidatordninga. Gjennom samtaler med arbeidsgivere og andre som har tatt kontakt har vi forsøkt å motivere voksne arbeidstakere til å ta utdanning.

Fagbrev på jobb

Dette er en ny opplæringsordning for søkere med minst 1 års erfaring og minimum 80% fast jobb innen faget de søker opplæring i. Troms fylkeskommune valgte å ha 35 søkbare plasser i et prosjekt knyttet til fagbrev på jobb.

I desember fikk KomOpp oversendt 7 søknader på kandidater til kontrakt i ordningen til vurdering av opplærings behov. Kontrakt og oppstart for disse er februar 2020. I løpet av 2020 vil ordningen komme i faste søkbare rammer og det vil kunne bli lærekontrakter innen flere fag f.eks. renhold, helsearbeiderfaget, barne- og ungdomsarbeider. Dette kan bli et godt alternativ for personer som ønsker ta fagbrev, men som ikke har nok erfaring til å gjøre det gjennom praksiskandidat ordningen.

Samarbeidsarenaer

KomOpp er en organisasjon med høy servicekultur og vilje til å jobbe aktivt for at fagopplæringen skal få økt anerkjennelse og rekruttering.

Opplæringskontoret har hatt et godt samarbeid med den politiske og administrative ledelsen i kommunene.

Fylkesutdanningsssjef Børre Krutdå og May-Tove Grytnes

Vi har hatt jevnlig kontakt med utdanningsetaten i Troms fylkeskommune for gjensidig informasjon og samarbeid for best mulig service overfor medlemmene og lærlingene/lærekandidatene.

UNN ved ambulansefaget

Daglig leder gjennomfører faste halvårige utviklings- og samarbeidsmøter med UNN ambulanse ved leder Per Øivind Sørgård samt seksjonsleder Ståle Brattland og de to faglige lederne i ambulansefag. Målsetting med møtene er å evaluere og videreutvikle opplæringen for lærlingene i ambulansefag. I første møte etter lærlingeundersøkelsen blir denne grundig gjennomgått. KomOpp har deltatt på vintersamlingen for lærlinger i ambulansetjenesten på brannskolen i Fjelldal.

Vintersamling i ambulansefag

KomOpp arrangerte studietur for veilederne i ambulansetjenesten til Alkmaar i Nederland. Studieturene har medført at mange blir veileder over år, i tillegg til at de knytter et sosialt nettverk seg mellom. De var på bedriftsbesøk og informasjon om ambulansetjenesten i Nederland

KARRI, Nettverket for opplæringskontorene i Troms

Opplæringskontoret har deltatt aktivt i KARRI. Nettverket er et positivt samarbeidsorgan for opplæringskontorene i Troms. Gjennom KARRI er opplæringskontorene representert i yrkesopplæringsnemnda. Daglig leder i KomOpp er inne i sin 2.periode som styreleder av KARRI.

KARRI etter årsmøte i mai 2019

NOOS, nettverket for opplæringskontor og ringer i offentlig sektor.

Det ble gjennomført regionsmøte i forbindelse med KomOpp sin fagsamling i mars. NOOS drøfter ulike temaer innen fagopplæring som har særlig betydning for opplæringen innen offentlig sektor. Styret i NOOS har faste møter med representant for KS. På Landskonferansen til NOOS i oktober 2019 ble nestleder Hilde Thomassen valgt inn som vara til styret i NOOS.

KS fylkesstyre

Daglig leder ble i oktober 2018 valgt inn i KS sitt fylkesstyre som KS bedrift (Samfunnsbedriftene) sin representant.

NAV

KomOpp har hatt en økning i samarbeidet med NAV, og særlig tilknyttet våre lærekandidater. Høsten 2019 deltok KomOpp på to samlinger/kurs i regi av Nav knyttet til oppfølging av sykemeldte arbeidstakere.

Opplæringsutvalg

I forbindelse med arbeidet for å implementer Fylkestingsmeldinga "Samspill for økt gjennomføring" har det blitt etablert opplæringutvalg ved pilotskolene.

KomOpp representere KS i to opplæringsutvalg innen faget dataelektronikk et på Ishavsbyen videregående skole og et på Bardufoss videregående skole.

I tillegg er kontoret med i opplæringsutvalget for helse- og oppvekstfag ved Ishavbyen vgs.

Opplæringsutvalgene er med på å styrke samarbeid gjennom det 4-årige opplæringløpet.

Fagsamling for institusjonskikk

I samarbeid med opplæringskontoret for forsvaret arrangerte KomOpp en fagsamling for institusjonskikkene over to dager i Tromsø i april. Hovedtema for samlingen var vurdering for lærling og samarbeid med prøvenemndene og fylkeskommunen.

Fagsamling 20.-21.mars 2019

KomOpp arrangerte fagsamlingen "Innafor og normal" for alle våre lærlinger, lærekandidater og lærebedrifter på Clarion hotel The Egde I i Tromsø. Det var 400 som deltok på fagsamlingen og den ble åpnet av stortingsrepresentant Hadia Tadjik.

400 deltakere på Fagsamlingen

Deltakerne på fagsamlingen var svært fornøyde, de som hadde deltatt flere år omtalte den som KomOpp sin beste. Dette kom frem på den skriftlige evalueringen, samt gjennom muntlige tilbakemeldinger undervis og e-poster til daglig leder.

Kiropraktor Per Nymann Andersen

To flotte og dyktige lærekandidater Andrea H. Micheef og Mette K. Engebraaten som hadde deltatt i Erasmus+ fikk omtale i NRK radio og tv, etter at de fortalte om sine opplevelser med mobilitet i Irland. Vår samarbeidspartner i Irland Sandro Sorato fortalte om mulighetene ved mobilitet i Irland.

Sandro Sorato, sammen med Andrea og Mette

Erasmus+

KomOpp har aktiv deltakelse i Erasmus+, internasjonalisering og har etter søknad i perioden 2014 til 2018 fått tildelt til sammen 4,8 millioner kroner. Erasmus+ er et stort program for elever, lærlinger, lærekandidater, skoler, lærebedrifter med flere som kan søke og få støtte til hospitering, opplæring og utveksling i Europa. Programmet er finansiert gjennom EU. Det er krevende å skrive gode søknader, og drive oppfølging av lærlingene i utlandet, men vi ser på det som et positivt tiltak med tanke på rekruttering til offentlig sektor. Vi er det eneste opplæringskontoret i Troms som tilbyr våre lærlinger og veiledere hospitering via Erasmus+.

Sardiner til lunsj i Portugal

Lærlingene som har vært på hospitering i utlandet opplever stor personlig vekst, både faglig, sosialt og språkmessig. En utfordring knyttet til hospitering i utlandet er at lærlingene bør får permisjon med lønn fra arbeidsgiver, slik at alle har mulighet til å delta.

I 2019 har vi hatt flere veiledere på hospitering til våre samarbeidspartnere i utlandet. De som har deltatt på hospitering i utlandet gjennom Erasmus+ kommer hjem med svært positive tilbakemeldinger, og de anbefaler alle andre å reise.

Økonomi

Det fremlagte resultatregnskap og balanse for regnskapsåret 2019 med tilhørende noter gir rettviseende bilde for virksomhetens stilling og resultat.

Årsregnskapet for 2019 viser stabil drift, selv om det har vært en liten nedgang i antall lærekontrakter i 2019.

KomOpp har et overskudd i 2019 på kr: 2 058 786,00.

Veien videre i 2020

KomOpp vil fortsette å motivere medlemmene til inntak av lærlinger og lærekandidater, gi informasjon om opplæring i bedrift, oppfølging av de som har ansvaret for opplæringen ute i bedriftene og deres lærlinger/lærekandidater.

Kontoret vil fortsatt arbeide for å sikre rekruttering av lærlinger og lærekandidater til medlemsbedriftene, slik at de kan være med å utdanne fagarbeidere. Dette arbeidet er svært viktig i en tid med stor konkurranse om kvalifisert arbeidskraft. Å gi ungdom mulighet til å fullføre sin yrkesutdanning så nært hjemstedet som mulig, vil være et viktig distriktspolitisk tiltak.

Faglige ledere og veiledere har innen helsearbeidefaget på UNN har egen fagdager, dette har gitt økt kompetanse og forståelse for opplæring i bedrift. Fagdager (kurs) vil kontoret ha økt fokus for å styrke faglige ledere og veiledere i deres roller.

KomOpp vil i 2020 være med på å utvikle fagbrev på jobb ordningen slik at den blir søkbar og en god vei til fagbrev.

Satsingen på Erasmus + og internasjonalisering for både lærlinger og veiledere har som målsetting å gjøre det mer attraktivt å ta fagbrev innen offentlig sektor, samtidig som det gir muligheter for å utvikle seg både faglig og personlig. KomOpp vil derfor levere ny søknad om midler til Erasmus + i 2020.

Lærlinger innen helse- og oppvekstfagene er opplæringskontorets desidert største gruppe. Dette er arbeidskraft som det i følge alle prognoser vil bli stort behov for i framtida.

Opplæringskontoret berømmer den gode jobben som har vært gjort av den enkelte som har hatt ansvar for lærlinger og lære kandidater.

